

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Marian Kocon

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości B. sp. z o.o. w B.
w upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika z siedzibą w B.
przeciwko Zarządcy masy sanacyjnej P. spółki z o.o.
w restrukturyzacji z siedzibą w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2017 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa (...), I WSC (...),

**oddala zażalenie i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony
powodowej kwotę 5400,00 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem
zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 2 stycznia 2017 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego od wyroku tego Sądu z dnia 17 czerwca 2016 r. z uwagi na nieuzupełnienie przez skarżącego braku fiskalnego skargi w terminie siedmiu dni od otrzymania postanowienia o oddaleniu wniosku o zwolnienie od opłaty sądowej od tego środka zaskarżenia.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany wniósł o jego uchylenie. Wniósł również o dokonanie - na podstawie art. 380 k.p.c. - kontroli postanowienia z dnia 30 listopada 2016 r. o oddaleniu wniosku pozwanego o zwolnienie od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej, zarzucając Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 623 z późn. zm.; dalej: u.k.s.c.). W zakresie tego postanowienia skarżący wnosił o jego zmianę i zwolnienie pozwanego od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 112 ust. 2 u.k.s.c., jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma na podstawie art. 130 k.p.c. Przepisu tego nie stosuje się jednak, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, stosownie do art. 112 ust. 3 u.k.s.c., jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, albo - gdy zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia.

Sąd Apelacyjny prawidłowo zatem uznał, że termin do opłacenia skargi kasacyjnej przez skarżącego rozpoczął bieg od dnia doręczenia jego

pełnomocnikowi postanowienia oddającego wniosek o zwolnienie od należnej opłaty a bezskuteczny upływ tego terminu musi skutkować odrzuceniem skargi.

Zgodnie z art. 103 u.k.s.c., sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykaze ona, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Zwolnienie od kosztów sądowych powinno być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, a w postępowaniu kasacyjnym, będącym szczególnym postępowaniem realizującym głównie interes publiczny, uzasadnione jest stosowanie zwiększonego rygoryzmu przy realizacji obowiązku wnoszenia opłat sądowych. Osoba prawna ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych jest zobligowana nie tylko przytoczyć fakty przemawiające za uwzględnieniem wniosku, ale również je wykazać.

Nie można podzielić zarzutu skarżącego, że Sąd Apelacyjny z naruszeniem art. 103 u.k.s.c. uznał, iż pozwany posiada dostateczne środki na uiszczenie opłaty od skargi kasacyjnej. Sąd drugiej instancji ocenił sytuację majątkową skarżącego na podstawie przedłożonych sprawozdań finansowych. Analiza tych dokumentów nie pozwala na wysnucie wniosku, że pozwany nie ma dostatecznych środków na pokrycie wymaganej opłaty. Wskazuje na to przychód z prowadzonej działalności w 2015 r., który zamknął się sumą 624.287.097,60 zł. Przytoczone w zażaleniu wskaźniki płynności gotówkowej również nie usprawiedliwiają wniosku skarżącego. Przejściowe trudności finansowe nie stanowią podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych (zob. postanowienie SN z dnia 17 maja 2012 r., I CZ 55/12, nie publ.).

Skoro zaistniały podstawy do odmowy zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych, to nieuiszczenie opłaty od skargi kasacyjnej w terminie siedmiu dni od doręczenia pełnomocnikowi pozwanego tego postanowienia, uzasadniało odrzucenie tej skargi jako nieopłaconej (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

l.n